

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. október 20.
(OR. en)

14466/23

PECHE 466

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. október 19.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 597 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK a tagállamok által benyújtandó, akvakultúrára vonatkozó statisztikákról és a 788/96/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 762/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2023) 597 final.

Melléklet: COM(2023) 597 final

Brüsszel, 2023.10.19.
COM(2023) 597 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK
a tagállamok által benyújtandó, akvakultúrára vonatkozó statisztikákról és a 788/96/EK
tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 762/2008/EK európai parlamenti és
tanácsi rendelet végrehajtásáról

1 HÁTTÉR-INFORMÁCIÓK

Az Európai Bizottság (Eurostat) a 762/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ alapján gyűjti az akvakultúra-statisztikákat. A rendelet 11. cikke megállapítja, hogy háromévenként a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az összeállított statisztikák minőségéről és relevanciájáról. Ennek a jelentésnek tartalmaznia kell az adatgyűjtési rendszer költséghatékonyságának elemzését is, és ki kell emelnie azokat a legjobb gyakorlatokat, amelyek csökkenthetik a tagállamok munkaterhét, valamint az adatok hasznosságának növelését és minőségének javítását eredményezhetik.

A rendelet a tagállamokra, valamint Norvégiára, Izlandra és Liechtensteinre alkalmazandó (EGT-vonatkozás). Luxemburg és Liechtenstein nem folytatnak kereskedelmi célú akvakultúras termelést, ezért mentesülnek az adatszolgáltatási kötelezettség alól. A tagjelölt országok is készítene statisztikákat és benyújtanak minőségjelentéseket (valamennyi tagjelölt ország küldött adatokat és minőségjelentéseket a 2021-es referenciaévre vonatkozóan).

E jelentés elsősorban a fent említett adatszolgáltató országok által az akvakultúrára vonatkozóan benyújtott minőségjelentéseken alapul. Az Eurostat elemezte az akvakultúrára vonatkozó 2019–2020 közötti adatokat is. Az európai statisztikai rendszer tájékoztatást nyújtott az adatgyűjtés teljes költségéről. Ennek eredményeként e jelentés összességében értékeli az adatok időszerűségét, teljességét, következetességét, relevanciáját, hozzáférhetőségét és egyértelműségét. Megvizsgálja továbbá az adatgyűjtési eljárással járó terhet, illetve az eljárás költséghatékonyságát.

A Bizottság elfogadta az akvakultúrára vonatkozó statisztikákról szóló, a 762/2008/EK rendelet alapján 2015 júniusában² (a 2011–2013 közötti adatokra vonatkozóan), 2017 decemberében³ (a 2014–2015 közötti adatokra vonatkozóan) és 2020 decemberében⁴ (a 2016–2018 közötti adatokra vonatkozóan) benyújtott korábbi értékelő jelentéseket. Ez a jelentés a 2019–2020 közötti időszakra vonatkozó adatokra, a 2021. évi minőségjelentésekre és a 2022. évi bejelentett költségekre terjed ki.

2. FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK

Az Eurostat az európai statisztikák minőségének és hozzáférhetőségének folyamatos javítására törekszik. Az Eurostat ezenkívül elkötelezte magát a tagállamokra és az adatszolgáltatókra háruló, a statisztikák előállításával összefüggő terhek csökkentése mellett.

Az Eurostat évente kér be minőségjelentéseket az akvakultúra-statisztikákról. Ezek a minőségjelentések az országok önértékelése alapján ismertetik az adatgyűjtés módszereit és minőségi vonatkozásait. Az Eurostat a nemzeti minőségjelentések alapján állított össze uniós szintű minőségjelentést⁵. A minőség általában véve jó, mivel a legtöbb ország összeírásokat

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 762/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a tagállamok által benyújtandó, akvakultúrára vonatkozó statisztikákról és a 788/96/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 218., 2008.8.13., 1. o.).

² A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamok által benyújtandó, akvakultúrára vonatkozó statisztikákról és a 788/96/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. július 9-i 762/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról, COM(2015) 297 final.

³ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamok által benyújtandó, akvakultúrára vonatkozó statisztikákról és a 788/96/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. július 9-i 762/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról, COM(2017) 747 final.

⁴ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a tagállamok által benyújtandó, akvakultúrára vonatkozó statisztikákról és a 788/96/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. július 9-i 762/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról, COM(2020) 809 final.

⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/fish_aq_esqrs.htm. Csak angol nyelven érhető el.

alkalmaz, melyek során a válaszadás megtagadása nem, vagy csak jelentéktelen mértékben fordul elő.

Az országok több mint a felében működtetnek minőségirányítási rendszert. A legutóbbi jelentéstétel óta 7 országban általában véve javult az akvakultúra-statisztikák minősége. Javulás leginkább az időszerűség (11 ország), valamint a pontosság és a megbízhatóság (8 ország) tekintetében következett be. A relevancia 4, az összehasonlíthatóság 3, a koherencia pedig 2 országban javult.

2.1. Időszerűség és időbeli pontosság

A legtöbb tagállam az elmúlt években a határidőn belül teljesítette az adatszolgáltatást. A Bizottság összehasonlította az akvakultúra-statisztikák megfelelőségének 2019-es és 2020-as referenciaévre vonatkozó értékelését a korábbi évekével. A 2018-as referenciaévre vonatkozó adatgyűjtéshez képest a pontosság szintje 2019-ben és 2020-ban kismértékben javult. Egyes országok azonban továbbra is a határidő lejártá után nyújtanak be minőségjelentéseket.

Amikor az Eurostat következtetéseket állapított meg, felkérte az adatszolgáltató országokat, hogy ellenőrizzék az adatokat, és nyújtsanak be javított, felülvizsgált jelentéseket. A visszajelzéseket és a felülvizsgálatokat többnyire megfelelő határidőn belül küldték meg. Csak néhány esetben volt szükség több emlékeztetőre. Az adatok rendelkezésre bocsátását illetően a hiányzó adatkészletek száma viszonylag stabil. Fontos hangsúlyozni azt is, hogy az Eurostat és az adatszolgáltató országok jelentős erőfeszítéseket tettek az adatminőség további javítása érdekében.

2.2. Koherencia és összehasonlíthatóság

2.2.1. Koherencia

Az akvakultúras termelésre vonatkozó statisztikák a halászati statisztikákat koordináló munkacsoport (CWP) által meghatározott koncepciókon és definíciókon alapulnak, ezért összhangban vannak az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete által készített statisztikákkal és más, akvakultúrára vonatkozó nemzetközi statisztikákkal.

2.2.2. Összehasonlíthatóság

Az Eurostat 2018 októberében kézikönyvet tett közzé az akvakultúra-statisztikákról⁶, amely tovább javította az országok adatainak következetességét, és ennél fogva azok összehasonlíthatóságát is. Az Eurostat mérlegeli a kézikönyv további frissítésének lehetőségét, de gondosan értékelnie kell az intézkedés költség-haszon arányát, mivel az új jogszabály nagy valószínűséggel szükségessé fogja tenni a kézikönyv teljes átdolgozását.

Az idősorok hossza – és emiatt az időbeli összehasonlíthatóság – országonként eltérő. A földrajzi összehasonlíthatóságot illetően egyes országokban az idősorok 1970-re nyúlnak vissza, míg más országokban csak 2011-től léteznek. Az ebben a jelentésben lefedett időszakot illetően azonban az adatok időben összehasonlíthatók.

Komoly aggályok merültek fel az akvakultúra-ágazat szerkezetére vonatkozó adatkészletben szereplő adatok összehasonlíthatóságával kapcsolatban, mivel a beszámolási egységek a halfajtától függően területre és mennyiségre is vonatkoznak. Emiatt az adatkészletből származó

⁶ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/fish_aq_esms_an2.pdf. Csak angol nyelven érhető el.

információk a felhasználók számára nem egyértelműek, különösen akkor, amikor eltérő halfajokat tenyésztő országok adatait kell összehasonlítani.

Az Eurostat a jövőbeli rendeletjavaslatban járható megoldást kíván előterjeszteni erre a kérdésre (lásd a 4. fejezetet).

2.3. Relevancia

2.3.1. Felhasználói igények

Az akvakultúra-statisztikákat számos adatfelhasználó széles körben használja. Ezek az adatok megalapoznak más adatgyűjtéseket⁷, különösen az édesvízi akvakultúrára vonatkozó adatok terén, ahol nem kerül sor más uniós szintű adatkészlet gyűjtésére és közzétételére.

A 762/2008/EK rendelet alapján gyűjtött adatok nélkülözhetetlenek a megalapozott, tényeken alapuló politikai döntéshozatal szempontjából mind nemzeti, mind pedig uniós szinten. A termelési szintekre és trendekre vonatkozó adatok fontosak az akvakultúra-ágazat közös halászati politika keretében történő fejlesztésének elemzése szempontjából. A mennyiségi adatok pedig központi szerepet játszanak a tagállamok fenntartható akvakultúrára vonatkozó többéves nemzeti terveinek kialakítása szempontjából. Szilárd alapot biztosítanak a politikai döntéshozók és az ipar számára az ágazat jövőjének építéséhez. Ezenfelül az adatok fontos forrást jelentenek más szervezetek kiadványai és szolgáltatásai számára. A Halászati és Akvakultúra-termékek Piacának Európai Megfigyelőközpontja például az európai halászati és akvakultúra-ágazat szerkezeti elemzésének összeállításakor használja fel az akvakultúrára vonatkozó európai statisztikákat. A Kereskedelmi Világszervezet is használja az akvakultúrára vonatkozó európai statisztikákat a kereskedelempolitika felülvizsgálata során.

Visszajelzéseiben szinte valamennyi tagállam megerősítette az akvakultúras termelésre vonatkozó nemzeti szintű adatok szükségességét is. A legtöbb tagállam kijelentette, hogy a nemzeti adatszükségletet a rendelet alapján gyűjtött adatok teljes vagy majdnem teljes mértékben kielégítették. A 762/2008/EK rendelet azonban nem terjed ki a mikroalgákra, a takarmányozásra, az ivadék halakra és a termékek rendeltetési helyére vonatkozó fontos adatokra. Ezzel ellentétben egyes tagállamok arról számoltak be, hogy a nemzeti szükségletekhez képest az adatgyűjtés túlzottan részletes és túl nagy terhekkel jár. Az akvakultúra-statisztikák relevanciája ellenére a halászati statisztikák értékelése azt is megerősítette, hogy a felhasználók körében nagyobb az elégedetlenség abból adódóan, hogy bizalmas jellegűknél fogva egyes adatok nem érhetőek el.

2.3.2. Teljesség

A fő akvakultúra-adatkészlet (akvakultúras termelés) viszonylag teljes volt, és idővel még teljesebbé vált. Az ágazat szakosodott jellege miatt számos adat sajnos továbbra is bizalmas.

Az akvakultúra-ágazat szerkezetére vonatkozó adatkészlet gyűjtése háromévente történik, de az adatok összehasonlíthatósága problémákat vet fel (lásd a fenti 2.2.2. fejezetet). Emiatt még nem került sor az adatkészlet közzétételére.

Általában véve az egységáruk az akvakultúras termelésre vonatkozó valamennyi adatkészlet esetében nehézségeket okoztak. Ez főként azzal függ össze, hogy az adatszolgáltató országokban bizonyos adatok titkosak, és hogy az országok eltérő módszereket alkalmaznak, ezért gyakran becsült értékeket jelentenek.

⁷ A Bizottság (EU) 2019/909 végrehajtási határozata (2019. február 18.) a halászati és akvakultúra-ágazatban az adatok gyűjtésére és kezelésére vonatkozó többéves uniós program alkalmazásában a kötelező kutatási felmérések jegyzékének létrehozásáról és a küszöbértékek megállapításáról (HL L 145., 2019.6.4., 21. o.).

2.4. Hozzáférhetőség és egyértelműség

2.4.1. Online adatbázis

Az Eurostat nyilvános adatbázisa⁸ az akvakultúrára vonatkozó európai statisztikákat az alábbi adatkészletekkel teszi elérhetővé:

- akvakultúrás termelés a halkeltető- és nevelőtelepek kivételével (fish_aq2a);
- emberi fogyasztásra szánt halikra akvakultúrás termelése (fish_aq2b);
- a befogáson alapuló akvakultúrára vonatkozó adatok (fish_aq3);
- a halkeltető- és nevelőtelepek termelése az életciklus ikra szakaszában (fish_aq4a);
- a halkeltető- és nevelőtelepek termelése az életciklus ivadék szakaszában (fish_aq4b).

Ezenfelül a tagállamok fele az adatokat online nemzeti adatbázisokban vagy letölthető éves táblázatokként teszi közzé. Ezek minden esetben ingyenesen hozzáférhetők.

2.4.2. Kiadványok és adattáblázatok

Az Eurostat az akvakultúrára vonatkozó adatokat és cikkeket a Statistics Explained (Statisztikai kalauz) portálon és statisztikai könyvekben⁹ teszi közzé.

A legtöbb tagállam különféle jelentésekben rendszeresen tesz közzé akvakultúra-statisztikákat, és ezeket a jelentéseket egyes esetekben sajtóközlemény is kíséri.

2.4.3. Metaadatok

Az Eurostat a 762/2008/EK rendelet 6. melléklete alapján minden évben gyűjt nemzeti minőségjelentéseket. E jelentések részletes információkat tartalmaznak az adatok minőségéről és az adatgyűjtéshez használt módszerekről.

Az európai referencia-metaadatokat, ideértve az akvakultúra-statisztikákról szóló uniós szintű minőségjelentést¹⁰ is, az Eurostat a nyilvános adatbázisában teszi közzé a fentiekben felsorolt adattáblázatokkal együtt. Az országok évente felülvizsgálják a metaadatokat.

2.5. Az adatok bizalmas jellege

A 762/2008/EK rendelet alapján gyűjtött, akvakultúra-statisztikák egyik fő hiányossága a bizalmas adatcellák nagy száma. Ennek három fő oka van. Először is, a rendelet részletes adatstruktúrát ír elő, ami ennek következtében szétaprózott adatokat eredményez. Másodsor, az akvakultúra-ágazat rendkívüli mértékben szakosodott, mivel egyes vállalkozások egyetlen fő termelési módszer alkalmazásával vagy egyetlen termelési környezetben csak nagyon kevés számú halfajt tenyésztenek. Harmadszor pedig, az Eurostat szigorú szabályt alkalmaz a bizalmasság propagálására az aggregátumok kiszámítása során (az aggregátum akkor minősül bizalmasnak, ha az aggregátumot alkotó értékek közül legalább egy bizalmas). Az adatszolgáltató

⁸ <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

⁹ A legfrissebb a következő kiadvány: „Key figures on the European food chain – 2022 edition” (Az európai élelmiszerláncra vonatkozó főbb adatok – 2022. évi kiadás), ISBN 978-92-76-59661-5.
<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/15216629/15559935/KS-FK-22-001-EN-N.pdf/1cb9d295-6868-70e3-0319-4725040cfdb8?version=3.0&t=1670599965263>. Csak angol nyelven érhető el.

¹⁰ https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/fish_aq_esqrs.htm

országok jelezték, hogy ez a megközelítés védi a bizalmas jelleget, de túlságosan korlátozza az adatok közzétételét (különösen aggregátumok esetében).

Az Eurostat bevezetett néhány konkrét mechanizmust, amelyek a bizalmasság aggregátumokra gyakorolt hatását hivatottak korlátozni (pl. felkérte az adatszolgáltató országokat, hogy jelentsenek be egy nem bizalmas, magasabb szintű aggregátumot, ha ezzel nem fednek fel bizalmas adatokat). Ez lehetővé tette az összes nemzeti aggregátum és az uniós teljes összeg (2019-es és 2020-as referenciaév) közzétételét a legtöbb adatkészlet esetében, a következők nélkül: „A befogáson alapuló akvakultúrára vonatkozó adatok”, valamint „A halkeltető- és nevelőtelepek termelése az életciklus ivadék szakaszában” (a 2020-as referenciaévre vonatkozóan).

Érdemes megjegyezni, hogy az emberi fogyasztásra szánt halikra akvakultúras termelésével kapcsolatos, 2013-ra, 2015-re, 2017-re és 2018-ra vonatkozó uniós aggregátumok bizalmasak (jelentős erőfeszítésekre volt szükség a 2019 óta előállított uniós aggregátumok közzétételéhez), és hogy egyetlen ország bizalmas adatai immáron több mint 10 éve akadályozzák a „befogáson alapuló akvakultúrára” vonatkozó uniós aggregátumok közzétételét.

Az Eurostat és a tagállamok sok időt és energiát fordítottak arra, hogy az adatfelhasználók számára a lehető legtöbb számadatot rendelkezésre bocsássák, egyúttal pedig biztosítsák a statisztikai adatok bizalmasságát és azt, hogy az eljárás a lehető leghatékonyabb maradjon. Egyértelműen megoldást kell találni az adatok bizalmasságának kérdésére. Megoldás lehetne egy olyan megközelítés elfogadása, amely alternatívát jelent a bizalmasság propagálására az aggregátumok esetében. Az Eurostat aktívan dolgozik e kérdés megoldásán, és e célból „titoktartási charta” kidolgozásával foglalkozó szakértői csoportot hozott létre, mely az adatszolgáltató országok képviselőiből és az Eurostat tisztviselőiből áll.

3. TERHEK ÉS KÖLTSÉGHATÉKONYSÁG

Az Eurostat az akvakultúrára vonatkozóan a 762/2008/EK rendelet szerint végzett adatgyűjtés költséghatékonyságát a 2021. évi minőségjelentések, valamint az európai statisztikai rendszer által évente elvégzett, statisztikai termékek szerinti költségelemzés segítségével értékelte. A költségelemzés a 2022. évi költségekre épült, hogy lefedje a 2021-es naptári évre vonatkozóan végzett akvakultúraadat-gyűjtést. A költségelemzésre összesen 26 ország válaszolt. Monetáris értelemben az akvakultúra-statisztikák előállításának átlagos költsége (az adatgyűjtést is beleértve) országonként mintegy 103 487 EUR-t tesz ki évente. Az előző és az aktuális jelentéstétel keretében bejelentett költségek egyaránt 1 %-os csökkenést mutatnak a 2019-es referenciaév átlagához képest. Mivel az európai akvakultúra értéke az adatszolgáltató országokban mintegy 10 milliárd EUR volt 2020-ban, az adatgyűjtés költségeinek az akvakultúras termelés teljes gazdasági értékéhez viszonyított aránya mintegy 0,03 %-ot tett ki.

Összesen 29 uniós tagállam és EGT-ország nyújtott be 2021. évi minőségjelentést. Az országok túlnyomó többsége rendelkezik a 762/2008/EK rendelet alapján összeállított statisztikákra vonatkozó nemzeti jogszabályokkal, és csak 3 ország számolt be eltérésekről az elfogadott fogalommeghatározásokban. Az adatszolgáltató országok az adatokat többféle forrásból is levezethetik, de 26 ország összeírások útján gyűjti az adatokat, 3 pedig adminisztratív forrásokból jut hozzá az adatkészlethez (8 ország egyszerre alkalmazza mindkét megközelítést). Az összeírásokat vagy az adminisztratív forrásokat 4 ország szakértői becslésekkel, 2 ország pedig mintavételes felmérésekkel egészíti ki. Egyikük sem számolt be más adatforrások felhasználásáról.

Összesen 19 ország számolt be hatékonyságjavulásról. A legnagyobb hatékonyságjavulás további automatizáció (6 ország), online felmérések elvégzése (6 ország) és az adminisztratív adatok fokozott mértékű felhasználása (5 ország) kapcsán jelentkezett. A terhek 8 országban

mérséklődtek. A tehercsökkentést szolgáló intézkedések leggyakoribb típusai a többszöri adatfelhasználás és a felhasználók szempontjainak jobban megfelelő kérdőívek voltak.

A minőségjelentésekből az látszik, hogy az országoknak több mint a háromnegyede gyűjt adatokat közvetlenül termelési egység-szintű létesítményektől, míg a többi ország vállalatvezetőknek összeállított, valamennyi létesítményükre vonatkozó kérdőívekkel gyűjt adatokat. A vállalati szintű adatgyűjtés egyszerűsíti az (EU) 2017/1004 rendelet szerinti beszámolást. A tagállamokra háruló teher csökkentése érdekében a Bizottság 2022-ben részletesen megvizsgálta annak lehetőségét, hogy egyetlen adatgyűjtéssel is eleget lehet-e tenni a két rendeletnek. Az adatszolgáltató országok azonban hasznosnak találták megtartani a két különböző megközelítést, mivel a „létesítmény” szintjén gyűjtött adatokból regionális kép nyerhető, amely elveszne, ha a „vállalat” szintjén történő magasabb szintű aggregálást választanák.

Számos adatszolgáltató ország javasolt a 762/2008/EK rendeletből eredő terhek csökkentése céljából javításokat. Elsősorban a következő két javaslattal éltek: i. javítani kell a koordinációt más érdekelt felekkel, például az Európai Unió Tengerügyi és Halászati Főigazgatóságával, különösen az adatgyűjtési keret (DCF) eljárásait illetően; és ii. javítani kell a határidők szinkronizálását. Összesen 16 ország nyilatkozott úgy, hogy stratégiákat és intézkedéseket hajt végre az adatgyűjtés minőségének javítása, a pontosság növelése vagy az adatszolgáltató egységekre háruló teher csökkentése érdekében.

4. TOVÁBBI TEENDŐK: AZ EURÓPAI HALÁSZATI STATISZTIKÁK ÉRSZERŰSÍTÉSE ÉS EGYSZERŰSÍTÉSE

Az Eurostat 2018-ban elindította az európai halászati statisztika érszerűsítését és egyszerűsítését célzó projektet. A projekt a következő elemekből áll: i. az akvakultúrára, a fogásra és a kirakodásra vonatkozó jelenlegi statisztikák értékelése; és ii. a jövőbeli szakpolitikai alternatívák és a lehetséges jövőbeli jogszabályok hatásvizsgálata. A 762/2008/EK rendelet akvakultúrára gyakorolt hatásait is vizsgáló értékelés 2019-ben készült el¹¹.

Az európai halászati statisztikák (EFS) hatásvizsgálata 2020 elején vette kezdetét a következő intézkedésekkel: i. az Eurostat munkáját támogató bizottsági szolgálatközi csoport létrehozása; és ii. a bevezető hatásvizsgálat ütemtervének 2020. április 21. és május 19. közötti észrevételezés céljából való közzététele.

A vizsgált alternatívák a következők voltak:

- 1. alternatíva: Alapfogatókönyv: A jelenlegi szakpolitika folytatása;
- 2. alternatíva: Az európai halászati statisztikák megszüntetése;
- 3. alternatíva: Új, érszerűsített jogi keret kialakítása az EFS számára;
- 4. alternatíva: Új jogalap bevezetése az akvakultúrára vonatkozóan és egyéb halászati statisztikák összeállítása uniós szintű adminisztratív forrásokból.

A Bizottság 2020. július 20. és november 23. között nyilvános konzultációt¹² folytatott „Ossza meg velünk véleményét!” internetes platformján a célkitűzésekről, a lehetséges alternatívákról és az alternatívák hatásairól, 2020. augusztus végéig pedig ezzel párhuzamosan szakértői konzultációt folytatott a halászat konkrét adatigényeiről.

A Bizottság az értékelés keretében bizonyítékokat gyűjtött az EFS érdekelt feleitől, például munkaértekezlet, esettanulmányok, részletes interjúk, kérdőívek és egyéb konzultációs

¹¹ https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4375784/SWD_2019_425_F1_SWD_EVALUATION_EN_V2_PI_1058634.pdf

¹² <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12344-European-fishery-statistics/public-consultation>.

tevékenységek révén. A hatásvizsgálat mindezeknek a konzultációknak az eredményét figyelembe vette. A hatásvizsgálat számos témára kitér, melyeket külön szakaszokban tekint át. Ezek közé a témák közé tartoznak a következők: i. problémameghatározás; ii. célkitűzések; iii. alternatívák; iv. az alternatívák hatásainak elemzése és összehasonlítása; és v. nyomon követés és értékelés. A Bizottságon belüli, független tanácsadó szervként működő Szabályozói Ellenőrzési Testület pozitív véleményt adott a hatásvizsgálatról, melyet 2021 novemberében véglegesítettek. A hatásvizsgálat az új jogalkotási javaslattal együtt kerül közzétételre, várhatóan 2024-ben.

Az értékelés, a hatásvizsgálat, a konzultációs tevékenységek eredményei és az érdekelt felekkel folytatott megbeszélések fényében az előnyben részesített alternatíva egyértelműen a 3. alternatíva – Új, észszerűsített jogi keret kialakítása az EFS számára. Ezt az alternatívát támogatják a fő adatfelhasználók (a Tengerügyi és Halászati Főigazgatóság, az OECD, az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete, az ICES és több regionális halászati gazdálkodási szervezet), és ezt az alternatívát támogatja a halászati statisztikákért felelős nemzeti statisztikai hivatalok képviselőinek nagy többsége is.

A nyilvános konzultációban részt vevők is a 3. alternatívát részesítették előnyben. A 3. alternatívát támogatták a regionális hatóságok, a nemzeti hatóságok, a nemzetközi hatóságok és a nem kormányzati szervezetek. Valamennyi érdekképviseleti csoport szerint a 3. alternatíva jár a legtöbb pozitív hatással. Csak nagyon kevés válaszadó nevezett meg negatív hatásokat a 3. alternatívát illetően.

A Bizottság most dolgozik azon, hogy kialakítsa az EFS javasolt új jogi keretét, szoros együttműködésben az adatfelhasználókkal és a nemzeti adatszolgáltatókkal. A Bizottság 2024-ben tervezi elfogadni a jogalkotási javaslatot.

Továbbra sem elég hatékony a más szervezetekkel vagy az EK más adattulajdonosaival folytatott adatközlés (nevezetesen az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete adatainak, valamint a 199/2008/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2017/1004 rendelet alapján gyűjtött adatoknak a közzétevése). A jelenleg „Európai halászati és akvakultúra-statisztikák” (EFAS) néven javasolt új EFS-rendelet lehetőséget kínálhat a formátumok és a határidők kiigazítására, lehetővé téve az összegyűjtött adatok zökkenőmentesebb továbbítását és többszöri felhasználását.

Az „Erős és fenntartható uniós algaágazat létrehozása” című bizottsági közleménnyel (COM/2022/592)¹³ összhangban a Közös Kutatóközpont nemrégiben „*Biomassza-termelés, -ellátás, -felhasználás és -áramlás az EU-ban*” címmel jelentést¹⁴ adott ki az alga-akvakultúrára vonatkozó adatokról. A Közös Kutatóközpont jelentése a következőket javasolja: i. az alga-akvakultúrára vonatkozó Eurostat-adatok értékelése és összehasonlítása más sikeres nemzetközi rendszerekkel (pl. a chilei rendszerrel); és ii. képzési programok végrehajtása a betakarítók, a termelők és a személyzet számára, amelyek rögzítik és feldolgozzák ezeket az adatokat, ezáltal biztosítva a fajok helyes azonosítását. A jelentés emellett felhívja a figyelmet arra, hogy Európa-szerte össze kell hangolni a nemzeti rendszereket a (pl. mértékegységek, alkalmazott fajbesorolások, időpontok, helyszínek tekintetében történő) harmonizáció biztosítása érdekében, és egy olyan felhasználóbarát rendszert kell kialakítani, amellyel könnyen rögzíthető a betakarított vagy az akvakultúrában termelt tengeri moszatok mennyisége.

5. KÖVETKEZTETÉSEK

A közzétett akvakultúra-statisztikák stabil adatkészletet alkotnak; az adatok letöltésére havonta több száz alkalommal kerül sor.

Az európai halászati statisztikák közelmúltbeli értékelésének és hatásvizsgálatának részeként végzett konzultációs tevékenységek során azonban az nyert megállapítást, hogy az akvakultúra-

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=COM:2022:592:FIN>.

¹⁴ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC132358>.

statisztikák számos felhasználója elégedetlen. Ez valószínűleg azzal függ össze, hogy az adatkészletben sok a bizalmas adat, ami megnehezíti az adatkészlet használatát. A bizalmas adatcellák a 762/2008/EK rendeletben meghatározott adatszolgáltatási követelmények szerinti részletes bontással, valamint az akvakultúra-ágazat szakosodott és koncentrált struktúrájával kapcsolatosak.

Javítani kell a helyzetet azáltal is, hogy járható megközelítésben kell megállapodni az akvakultúra-ágazat szerkezetének összehasonlítható adatokkal való leírását illetően (lásd a 2.2.2. fejezetet).

Kiemelten szükséges támogatni az erős és fenntartható európai algaágazatot.

Csak néhány adatszolgáltató ország számára jelent továbbra is problémát a határidőn belüli, pontos adatgyűjtés és -szolgáltatás. Az Eurostat adatgyűjtési iránymutatásai és más végrehajtott stratégiák segítettek következetesebbé tenni az akvakultúra-adatok gyűjtését.

Egyes országokban az elmúlt években csökkent az adatgyűjtéssel járó teher. Emellett mérhető hatékonyságjavulást figyeltek meg. Az adatgyűjtés költségeinek az akvakultúrák termelés teljes gazdasági értékéhez viszonyított aránya mintegy 0,03 %, vagyis viszonylag alacsony volt.